

"Het woord van de Heer kwam tot mij." De profeet Jeremia was hiervan stellig overtuigd, zoals we hoorden in de eerste lezing. Hij was zich bewust dat de roeping die hij ervaarde van Godswege kwam. Dat mogen we als bijzonder beschouwen. Vandaag nodigt de liturgie ons uit om stil te staan bij dit verschijnsel van roeping. Wij allen zijn ook door God geroepen. Er komen ook in ons leven veel woorden tot ons. Maar hoe kunnen wij zeker zijn dat wat wij horen ook werkelijk van de Heer komt? Al te gemakkelijk kunnen wij onszelf iets wijs maken. En vaak horen wij enkel wat wij willen horen. Er is een goed ontwikkeld onderscheidingsvermogen nodig dat ons helpt waarheid en bedrog van elkaar te scheiden.

Een roeping door God is niet bij voorbaat een gegarandeerd succesverhaal met goede afloop. Dat laten de levensverhalen van zowel Jeremia als van Jezus zien. De roeping van beiden behelsde een opdracht die uiteindelijk slecht voor hen uitwerkte. Een roeping door God is nooit alleen maar voor de geroepene zelf. De geroepene wordt altijd gezonden om aan anderen het woord van God bekend te maken. En die boodschap valt vaak niet in goede aarde.

De profeet Jeremia ontving zijn roeping al voordat hij geboren werd. Hij wist van jongs af aan dat de Heer hem uitgekozen had. Gaandeweg werd het hem duidelijk dat hij een zending had ontvangen: *`als profeet voor de volken.`* En de Heer bereidde hem erop voor dat ze hem zouden bestrijden. Jeremia is het prototype van de vervolgte, mishandelde en verworpen profeet geworden. In die zin lijkt hij een voorafbeelding van Jezus.

Jezus' eerste optreden in de synagoge van Nazaret liep in eerste instantie uit op algemene bijval van alle aanwezigen. Maar toen Hij zijn stadgenoten voorhield dat zij geen voorkeursbehandeling zouden krijgen keerden zij zich tegen Hem. In een notendop zien we in onze evangeliepassage het hele leven van Jezus al afgeschilderd. Immers, het aanvankelijke enthousiasme van de menigte verandert aan het einde van Jezus' openbare leven in een massale afwijzing die tot zijn dood aan het kruis zal leiden.

Als christenen hebben wij allen de roeping ontvangen om in ons leven - en in de wereld waarin wij leven - te getuigen van God. Ook wij mogen ervan uitgaan dat de Heer ons in de moederschoot heeft gevormd en ons van te voren heeft uitgekozen om zijn kind te worden. Het woord van de Heer is tot ons gekomen in de persoon van Jezus zelf: het mens geworden Woord van God. Toen wij het geloof hebben aangenomen en gedoopt werden ontvingen wij ook een zending. Voor ieder van ons is die roeping uniek. Eenieder beleeft die op een eigen unieke wijze. Uiteindelijk is de vorm niet belangrijk, maar wel de gehoorzaamheid aan die goddelijke uitverkiezing. Want alleen als we trouw blijven aan het Woord van de Heer, aan Christus zelf, dan worden wij ten diepste gelukkig. Worden wij zoals God ons bedoeld heeft toen Hij ons schiep.

Christenzijn in deze tijd is werkelijk een opgave geworden. Spraken we tot voor kort nog van naam- of cultuur-christendom, ook die verdwijnt meer en meer. En in andere delen van de wereld worden christenen tot de dood toe vervolgd. Zelf vraag ik mij serieus af of ik wel staande zou blijven, trouw aan mijn geloof, als een mensenmassa *‘ziedend van woede, mij de stad uit sleurde en tot aan de rand van de berg waarop hun stad was gebouwd zouden drijven om mij in de afgrond te duwen.’*

De onverschrokkenheid van Jeremia en van Jezus zijn gebaseerd op hun diepe vertrouwen op God. Ook een profeet als Jeremia heeft angst gekend. Hij kreeg te horen: *‘Laat u geen angst aanjagen...Ik maak vandaag een versterkte stad van u. Zij zullen u bestrijden, maar u niets kunnen doen. Want Ik ben bij u om u te redden.’* En van Jezus weten wij hoe Hij vlak voor zijn ultieme getuigenis, op de avond van zijn gevangenneming, in doodsnood heeft gebeden. Maar Hij gaf zich vrijwillig over aan de wil van God, zijn Vader.

Wat is nu het geheim van deze overgave en van dit vertrouwen? We vinden dit naar mijn overtuiging in de liefde zoals sint Paulus die in de tweede lezing bezingt. *‘Al heb ik de gave van de profetie, al ken ik alle geheimen en alle wetenschap, al heb ik het volmaakte geloof dat bergen zou kunnen verzetten – als ik de liefde niet heb, ben ik niets.’* Het is de liefde, die nooit vergaat, en die sterker is dan de dood, die ons met God verbindt en verbonden houdt in alle omstandigheden van het leven. Immers, *‘de gave van de profetie, ze zal verdwijnen; het spreken in talen, het zal verstommen; de kennis, ze zal ooit hebben afgedaan. Maar de liefde vergaat nooit.’*

Uit die liefde, die God zelf is, zijn wij ontstaan. Door die liefde, die God in ons hart heeft uitgestort door de heilige Geest, blijft Hij ons bezielen en leiden. Het is die liefde die ons ook in staat stelt om het woord van God, het woord van de waarheid, te onderscheiden van elke leugen. De liefde is de oorsprong en de voedingsbron van elke roeping. Door de gave van de liefde, die wij van God ontvangen hebben, kunnen wij aanvoelen wat God van ons vraagt.

Maar die roeping is tegelijk een zending. Omdat wij niet onszelf, maar Gods woord moeten verkondigen, zullen wij ons – net als Jeremia - moeten losmaken van angst en vrees. Hoe gevoelig we ook mogen zijn voor wat anderen van ons vinden en voor wat anderen van ons verwachten, wij zullen ons moeten laten leiden door de liefde van God die andere maatstaven hanteert. Gods woord strijkt nu eenmaal tegen mensenharen in. We moeten vaak woorden spreken en daden stellen die niemand zal begrijpen. We zullen, net als Jezus, worden afgerekend op onze afkomst. We zullen, net als Elia en Elisa, gezonden worden naar plaatsen die niet voor de hand liggen.

Wij die vaak denken te weten wie God is en hoe Hij is en wat Hij wil, wij worden telkens opnieuw geroepen om oude beelden van God los te laten en om nieuwe wegen te gaan die Hij ons wijst. De enige constante, het enige criterium, ons enig houvast, is de liefde. Daardoor weten wij zeker dat het het woord van God is dat tot ons komt. Amen.